

INFOBLAD

Contorttallens inverkan på brandrisk och vår möjlighet att begränsa denna.

Contorttallen (*Pinus contorta*) introducerades i Sverige under 60-talet som ett alternativ till inhemsk tall (*Pinus sylvestris*). Den växer cirka 40 % snabbare och täcker idag stora arealer i norra Sverige, vilket gjort den ekonomiskt viktig. Samtidigt har arten väckt oro kring minskande biologisk mångfald, okontrollerad spridning av arten via självsådd och dess högre brandrisk. Contortaskog är tätare än inhemsk tallskog, med mer biomassa i kronan och större mängd barrförna, vilket ökar eldfångdheten. Det mer intensiva brandbeteendet har observerats vid exempelvis Fågelsjöbranden 2018. En möjlig åtgärd för att minska brandrisk är ett ökat lövinslag men effekterna i contortaskog är okända. Projektet syftar därför till att analysera förnastruktur och utveckla modeller för brandspridning i dessa bestånd.

Syfte och frågeställning

Frågeställning: Hur eldfångd är den typiska contortaskogen som växer i Sverige och hur mycket påverkas brandbeteendet av björkinslag?

Syfte: Att ge underlag till kartor och brandspridningsmodeller för hur contortabestånden brinner och hur detta påverkas av inslag av björk.

Mål

Vi vill inventera minst 15 bestånd med förstörande provning, inklusive de med björkinslag. Vi vill dessutom studera ytterligare tio björkinblandade bestånd med icke-förstörande provning. En färdig brandbeteendemodell, justerbar efter björkinslaget, ska sedan färdigställas.

Mer än någonsin spelar objektiv forskning baserad på granskad och vedertagen data en viktig roll i

hur vi förbereder oss inför kommande utmaningar och hur vi formar vårt samhälle inför framtiden. Klimatförändringar och dess koppling till bränder är känsligt och skogspolitiken är om möjligt ännu mer känslig. Därmed är ämnet i extra stort behov av saklig analys. Vi använder denna till att både ge underlag till planering och förvaltning och, framför allt, till verktyg för räddningstjänst både i det förberedande arbetet och till utvärderingsverktyg under stora insatser.

Med dessa verktyg för operativt och förberedande räddningstjänstarbete samt en väl planerad för skogsförvaltning kan vi lättare undvika de stora skogsbränderna likt de vi såg 2018 eftersom liknande förhållanden är att vänta igen. Det finns också direkt tillämpning av resultaten som kan gå rakt in i verktyget BrandGIS då contortans utbredning redan är karterad. Saknas görs bara spridningsmodellerna. Vi kan dessutom förmedla effekterna av lövinslagen i skogen, denna information går via Skogsstyrelsen ut till bolag och små skogsägare.

Projektinformation:

Projektledare: Frida Vermina Plathner, RISE, Research Institutes of Sweden.

Projekt tid: 2026-06-20 – 2026-12-20

Projekt budget: 422 597 kr

FINANSIERAD AV BRANDFORSK

Brandforsks verksamhet möjliggörs av stöd från olika organisationer i samhället. Läs mer om våra stödorganisationer på www.brandforsk.se